

İSLAM SANATLARI ÖABT ÇIKMIŞ SORULAR (2013-2018 YILLARI)

- 1 Allah'ın bütün eksikliklerden münezze olmasi ve hiçbir şeye benzememesi, İslam sanatında soyut bir anlayışın oluşmasına yol açmıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinde daha belirgindir?

- A) Süsleme motiflerinde
- B) Kubbe kullanımında
- C) Mezar taşlarının biçiminde
- D) Minyatür resimlerde
- E) Minare alemlerinde

- 2 Müslüman Türklerin, mimari eserlerde genellikle yer verdikleri ortak öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şadırvan
- B) Eyvan
- C) Minare
- D) Tonoz
- E) Revak

- 3 Yazma eserlerde, sayfaların dağılmaması için eserin sırt kısmının örgü şeklinde dikilmesi aşağıdakilerden hangisiyle isimlendirilmektedir?

- A) Şiraze
- B) Mikleb
- C) Şemse
- D) Filigran
- E) Zincirek

- 4 İlimsiz şiir, temeli olmayan bir duvar gibidir; kaldı ki temelsiz duvar da son derece değersizdir. Bu yüzden şiirimin ilimden ayrı olmasını bir ihanet saydım ve ilimsiz şiirden nefret ettim.

Fuzulî'nin bu sözlerinden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Bilgi, şiiri derinleştirir ve zenginleştirir.
- B) Şiir bir sezgi ve aydınlanma işidir.
- C) Şiirin bir mantığı ve sistematığı vardır.
- D) Şiirin değeri sadece edebî biçimiyle ölçülemez.
- E) Bilgiye dayanmayan şiir ruhsuz kalp gibidir.

- 5 İslam mimarisinde, özgün şekliyle günümüze kadar gelen en eski yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuba Mescidi
- B) Mescid-i Nebevi
- C) Kubbetü's-Sahra
- D) Kusayr-ı Amra
- E) Şam Ümeyye Camisi

- 6 Bir tevhit ilanı ve namaza çağrı olan ezan, okunuşundaki müzikalite ile de başlı başına estetik bir olaydır. Dinî musikinin cami musikisi formlarından biri olan ezan, namaz vakitlerine göre seçilmiş bir makam anlayışı içinde kendine has bir icra tarzı ve üslup çerçevesinde okunur. Bu çerçevede genellikle, sabah ezanı için saba, öğle ezanı için rast ve hicaz, ikinci ezanı için hicaz, uşşak ve bayatı, akşam ezanı için hicaz, rast ve segâh, yatsı ezanı için de hicaz, uşşak, neva ve rast makamları tercih edilir.

Bu parçadan hareketle ezanla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Ne zaman okunduğu nasıl okunduğunu belirlemektedir.
- B) Türk musikisinin gelişim sürecine katkıda bulunmuştur.
- C) Ezan musikisinde dış dünya ile uyum gözetilmiştir.
- D) Muhataplarının duygu ve duyarlılığına hitap etmektedir.
- E) Farklı formlardaki okunuşu kültürel bir ihtiyacın sonucudur.

- 7 İslam sanatı, sadece İslam'dan söz eden sanat anlamına gelmemektedir; bunun yanı sıra varlığı, İslam düşüncesi açısından canlandıran bir sanat metodudur. İslam sanatının temel amacı, güzel ile gerçek arasındaki ahenk ve uyumu yakalayabilmektir. Çünkü güzel; kâinata bir gerçek, gerçek ise güzelin doruğudur. İşte İslam ile sanat arasındaki ilişki bu dorukta aranmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanatın İslami olması, konusu kadar işleviyle de ilişkilidir.
- B) Varlık ile estetik birbirini tamamlayan iki ayrı hakikattir.
- C) İslam sanatı, İslam düşüncesinin nihai yorumudur.
- D) İslam sanatı, varlığı İslam fikriyatı ile ele alır.
- E) İslam sanatı, gerçeği güzelin üzerinde tutar.

- 8 Cami mimarisinde, namaz kılınan yerin tek bir kubbeye örtülmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Toplu mekân anlayışı
- B) Mükemmeli yakalama arzusu
- C) Mimaride anıtsallık arayışı
- D) Tevhit fikrini yansıtırma düşüncesi
- E) Tevazu ve sadelik anlayışı

- 9 Hüsn-ü hattın, genellikle İslam dininin resim ve heykel yapımına mesafeli durması nedeniyle geliştiği düşünülür. Bu düşünce yabana atılacak bir yaklaşım olmamakla birlikte gerçeği bütünüyle izah etmekten de uzaktır. Zira ----.

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle devam edebilir?

- A) yazma eserlerde çok sayıda insan ve hayvan minyatürleri de vardır
- B) Kur'an-ı Kerim ve hadis yazımı da hüsn-ü hattı geliştirmiştir
- C) matbaanın gecikmesi el yazmalarına verilen önemle de yakından ilişkilidir
- D) yazının, resmin yegâne alternatifi olduğu söylenebilir
- E) soyutluğun estetik bir forma dökülmesi hüsn-ü hattı geliştirmiştir

- 10 Aşağıdaki fotoğrafta altın yaldızla yapılmış, ışınlı güneş motifi şeklinde bir figür bulunmaktadır.

Ciltçilik sanatından bir örnek olan bu figür aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?

- A) Şemse
- B) Mikleb
- C) Zencirek
- D) Sertab
- E) Köşebent

- 11 Müzik, resim ve edebiyat gibi sanat dallarının, farklı kültürel unsurlarla sürekli bir etkileşim içerisinde olduğu tartışmasızdır. Bu durum belirli ölçüde mimari için de geçerli olmakla birlikte kültürel etkinin mimariye yansımaları sınırlıdır. Zira bir mekân yaratılırken öncelikli olarak onun işlevselliği dikkate alınır. Bundan dolayıdır ki mimaride hava, toprak ve malzeme gibi etkenler, genellikle kültürel öğelerden daha belirleyici olabilmektedir.

Bu parçada inanç ve mimari ilişkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İnanç, mimari eserlerin inşasında temel belirleyici unsurdur.
- B) Mekânların yaratılmasında kültürel unsurların etkisi büyüktür.
- C) Coğrafi çevrenin mimari yapılara etkisi sanıldığından azdır.
- D) Mimaride kullanışlılık ve imkânlar, inanç ve kültüre göre daha belirleyicidir.
- E) Mimaride kullanılan süslemeler sanatın evrenselliğini gösterir.

- 12 Sanat, diğer entelektüel ve kültürel etkinlikler içinde her zaman önemini korumuştur. Çünkü sanat, mananın forma dökülmesi ve soyut olanın görünür kılınması bakımından çok önemli bir ifade tarzıdır. Öyle ki dinin muhataplarının anlamakta güçlük çektiği soyut bir husus, sanat sayesinde bazen çok daha somut ve çarpıcı bir biçimde ifade edilebilmektedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Sanat ile din arasındaki fark, söylemlerinde gizlidir.
B) Sanatın değeri, ifade ettiği dinî mananın büyüklüğü ile ölçülür.
C) Çarpıcı ifade tarzı, sanatı din için vazgeçilmez kılmaktadır.
D) Dinî hakikatlerin keşfedilmesi ancak sanatla mümkündür.
E) Dinin sembolik anlatılarını sanat daha anlaşılır kılar.

- 13 Hüsnuhat, Arap harflerinden doğarak İslam Medeniyeti'nde müstakil ve olağanüstü bir mevki kazanan güzel yazı sanatına verilen isimdir. İslam'ın ilk yıllarından itibaren Kur'an-ı Kerim'e verilen değer bir göstergesi olarak gelişen bu sanat dalında pek çok tür ortaya çıkmıştır ve bunların önemli bir kısmı Osmanlı Dönemi'nde gelişerek zirveye ulaşmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da zirveye ulaşan bu türlere örnek verilemez?

- A) Sülüs B) Nesih C) Kufi
D) Divani E) Rik'a

- 14 İslam devletlerinde, ticaretin gelişmesine çok önem verilmiştir. Bu amaçla ticaret yolları üzerinde ve şehirlerin içinde tüccarların barınması ve konaklaması için binalar; ayrıca tüccarların mallarını rahatça alıp satabilecekleri çarşı ve pazarlar inşa edilmiştir. Bu yapıların bir kısmında sadece belirli malların satışı yapılırken bazılarında ise pek çok ürün yer almış, hatta bir kısmında üretim de yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada bahsedilen amaçlarla yapılmış eserler arasında yer almaz?

- A) Arasta B) Bedesten C) Kervansaray
D) Ribat E) Han

- 15 İslam sanatları tarihi dersinde öğretmen, bir sonraki hafta işlenecek konunun çini sanatı olduğunu söylemiştir. Öğrencilerinin hazırlıklı gelmelerini sağlamak amacıyla onlardan Anadolu'da çini sanatının en güzel örneklerinin hangi mimari eserlerde bulunduğu dair bilgi toplamalarını ve topladıkları bilgileri görsellerle de destekleyerek sunuya dönüştürmelerini ister.

Buna göre öğrencilerin hazırladıkları sunularda aşağıdakilerden hangisine ait görselin bulunması beklenmez?

- A) Konya Karatay Medresesi
B) Birgi Ulu Cami
C) Ankara Arslanhane Cami
D) Çorum Ulu Cami
E) Sivas Gök Medrese

- 16 Bir televizyon kanalında gerçekleştirilen bilgi yarışmasında, yarışmacıya şu şekilde bir soru yöneltilmiştir:
"El yazması eserlerde metnin başlangıcını oluşturan tezhiplenmiş sayfalara ne ad verilir?"

Buna göre yarışmacı, aşağıdakilerden hangisini tercih ederse soruyu doğru cevaplamış olur?

- A) Serlevha
B) Murakka
C) Penç
D) Akkâse
E) Başmakam

CEVAP ANAHTARI:

1- A	2- B	3- A	4- B	5- C	
6- E	7- E	8- E	9- A	10- A	
11- D	12- E	13- C	14- D	15- D	16- A